

H Í R L E V É L

2 0 2 6 / 1 0

2 0 2 6 . M Á R C I U S 1 8 .

Tartalom

TARTALOM	1
ÚJ TAGOK AZ EGYESÜLETBEN	3
MEGHÍVÓ	4
LXIV. BÁNYAMÉRŐ KONFERENCIA	6
MEGHÍVÓ	8
EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK	9
KÖZÖS MÚLTUNK EMLÉKEINEK MENTÉSE – FELHÍVÁS AZ OMBKE TAGJAIHOZ...	9
TISZTÚJÍTÓ KÜLDÖTTGYŰLÉS: ÁPRILIS 2-IG VÁRJÁK A JAVASLATOKAT.....	10
ÖTLETEKET, JAVASLATOKAT VÁRNAK A SZÍNVONALAS EGYÜTTMŰKÖDÉSHEZ	11
TISZTÚJÍTÁS A BÁNYÁSZATI SZAKOSZTÁLY BUDAPESTI HELYI SZERVEZETÉNÉL IS.....	11
VEZETŐSÉGVÁLASZTÁS ÉS ÖSSZEOLVADÁS AZ ÖNTÉSZETI SZAKOSZTÁLY KÉT HELYI SZERVEZETÉNÉL.....	13

MÚZEUMOK MAJÁLISA: FELHÍVÁS A PARTNER INTÉZMÉNYEKHEZ, EMLÉKHELYEK SZAKEMBEREIKHEZ	14
KÉRIK A TISZTÚJÍTÓ ÜLÉSEK JEGYZŐKÖNYVEIT	14
TÁJÉKOZTATÁS A 2026. ÉVI METÁNKIBOCSÁTÁSI JELENTÉSEK HITELESÍTÉSÉRŐL – EU 2024/1787 RENDELET	15
A VILÁGŪR UTÁN MISKOLCON! – TALÁLKOZÁS A MAGYAR ŪRHAJÓSOKKAL.....	17
A MISKOLCI EGYETEM VENDÉGE VOLT OBÁDOVICS J. GYULA PROFESSZOR.....	18
KRITIKUS NYERSANYAGOK UTÁN KUTATNAK MAGYARORSZÁGON	24
FEL KELL KÖTNI AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI SZÍNŪ GATYÁT IS.....	27
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL	28
A KÉP EMLÉK. EMLÉKKÉP – A VÁRPALOTAI BÁNYA.....	30
ÉVFORDULÓ.....	31
MÁR CSAKNEM SZÁZ ÉVE NINCS TERMÁLFŪRDŐJE LILLAFŪREDNEK	31
MŪZEUMI HÍVOGATÓ.....	39
HALIMBAI LÁTNIVALÓK: EMLÉKMŪ, BÁNYÁSZAT TÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS, GEOTŪRA ŪTVONAL.....	39
KÖRMÖCI BÁNYÁSZMONDÁK ALAPJÁN: MESÉK A BÁNYAMANÓRÓL	42

Új tagok az Egyesületben

Örömmel értesítjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy a héten újabb tizenöt taggal bővült Egyesületünk. Sok sikert kívánunk az Egyesületünkben!

Bányászati Szakosztály	
Budapesti Helyi Szervezete	Földeáki Dóra
	Ádám Benedekné
Egyetemi Szakosztály	
Barják Hunor	
Czellár Zsanett	
Dienes Ivett	
Dulai Márk	
Fazekas Kristóf István	
Hoffmann Lorena Jessica	
Horkai Levente	
Homolya Dániel	
Lipták Bence	
Ötvös Balázs	
Schvirján Balázs	
Veres Medárd	
Kovács Zsolt	

Jó szerencsét!

MEGHÍVÓ

az

Országos Magyar Bányászati és
Kohászati Egyesület

BÁNYÁSZATI SZAKOSZTÁLY

2026. március 28-án, szombaton

11 órakor kezdődő

Szakosztályi Tisztújító

KÜLDÖTTGYŰLÉSÉRE

A fizikai megjelenéssel párhuzamosan biztosítjuk az online részvétel és titkos szavazás lehetőségét, mely nagyban segíti a határozatképességet, és az első Küldöttgyűlés sikerét!

Helyszín:

OMBKE Székház

1107 Budapest, Hizláló tér 1.

Határozatképtelenség esetén az ismételt Küldöttgyűlés ugyanezen a helyszínen **2026. április 11-én, szombaton 11.00-kor** kerül lebonyolításra.

N A P I R E N D

10.15–11.00 Érkezés, regisztráció

Himnusz

Elnöki megnyitó

Szakosztályi beszámoló

A Bányászati Szakosztály 2026. évi költségvetése

A 2026. évi szakosztály javaslatok egyesületi kitüntetésre

Hozzászólások, indítványok, határozati javaslatok

Szavazás a határozati javaslatokról

Jelölő Bizottság jelentése, Szakosztály vezetőség, egyesületi küldöttek megválasztása, és javaslat az egyesületi elnökségi tagokra, egyesületi elnökre, alelnökre

BÜFÉ, SZÜNET

Hozzászólások, indítványok

Választási eredmény ismertetése

Elnöki zárszó

Erdész-, Kohász-, Bányászhimnusz

Kérjük tagtársainkat, hogy a Küldöttgyűlésen lehetőség szerint egyenruhában jelenjenek meg!

* * *

A Küldöttgyűlés nyilvános, melyen a szakosztályi küldöttek szavazati joggal, a Szakosztály többi tagja (tiszteleti, egyéni és pártoló jogi tagok) tanácskozási joggal vehetnek részt.

* * *

Ha a Küldöttgyűlés a meghirdetett időpontban határozatképtelen lenne, akkor az új Alapszabály értelmében új Küldöttgyűlést kell a Szakosztály elnökének összehívni az eredeti időponthoz képest 3 és 15 napon belül az eredetileg meghirdetett napirend szerint. A leírtak miatt kérjük, a küldött tagtársak fegyelmezett megjelenését!

* * *

Jó szerencsét!

OMBKE Bányászati Szakosztály vezetősége

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Bányamérő Szakcsoportja,
a Magyar Bányamérő Alapítvány és
a Mecsekérc Zrt.
tisztelettel meghívja Önt és munkatársait az

LXIV. Bányamérő Konferencia

rendezvényre.

A konferencia időpontja: **2026. május 27-29.**

Helyszín: **Corso Hotel Pécs ******

7626 Pécs, Koller u. 8.

Jelentkezési határidő: 2026.04.20.

JELENTKEZÉSI FELÜLET

Részvételi díjak

Early bird ár 2026.04.20-ig történő jelentkezéssel:	80.000 Ft + áfa/fő
Early bird ár 2026.04.20-ig történő jelentkezéssel OMBKE tagok részére:	75.000 Ft + áfa/fő
Egyéb kedvezmények: csak nyugdíjból élők részére:	48.000 Ft + áfa/fő
diákok részére:	37.000 Ft + áfa/fő
egy napos részvételi díj:	45.000 Ft + áfa/fő

Az early bird jelentkezési határidő utáni (2026.04.20 utáni) részvételi díjak az alábbiak szerint alakulnak:
Teljes ár: 85.000 Ft + áfa/fő; OMBKE tagok részére: 80.000 Ft + áfa/fő

A részvételi díj befizetése az OMBKE által megküldött díjbekérő alapján történik átutalással az OMBKE bankszámlaszámára.

A díj beérkezése után az OMBKE előleg számlát küld a befizetésről, a rendezvény után pedig a végszámlát.

A teljes részvételi díj tartalmazza: a konferencia, az előadások közötti büfék (kávé, üdítő), kettő ebéd, kettő vacsora, szakest + emlék korszó, továbbá a szakmai programok költségeit, a kiadványt és a szakcsoport új nyakkendőjét.

Tervezett program:

2026.05.27. (szerda)

14:00 órától szállás elfoglalása

Kirándulás Kővágószőlőstre

Borkostolás

Vacsora

2026.05.28. (csütörtök)

Szakmai nap: előadások, ebéd, büfé

Vacsora

Szakestély

2026.05.29. (péntek)

Bátaapáti - Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) látogatása

Ebéd

Szállás:

Szállás egyénileg intézendő az alábbi kód megadásával: BANYASZ

Corso Hotel Pécs ****; 7626 Pécs, Koller u. 8. weblap:

<https://corsohotel.hu/>

Email: reception@corsohotel.hu Telefon:

+36-72-421-000

Árak a konferencia idejére:

Superior szoba egyágyas elhelyezéssel 38 500 Ft/szoba/éj

Superior szoba kétágyas elhelyezéssel 44 000 Ft/szoba /éj

Deluxe szoba egyágyas elhelyezéssel 43 000 Ft/szoba /éj

Deluxe szoba kétágyas elhelyezéssel 48 500 Ft/szoba /éj

Idegenforgalmi adó 600 Ft

További 2 éjszakára van lehetőség ezeken az árakon hosszabbítani a foglalást.

- Ellátás: reggeli
- Érvényesség: 2026.05.27-29. (2 éj) - Ezen az áron hosszabbíthatnak a vendégek 05.29-ig.
- Foglalási időszak : 2026.03.16-05.01.

A foglalási időszak lejártá után szabad kapacitás függvényében tudnak majd foglalni.

- Fizetési feltétel: foglalástól számított 5 napon belül 100% előleg fizetése szükséges a foglalás garantálásához
- Lemondási feltétel: A szobafoglalás visszaigazolását és az előlegfizetést követően kötbérmentes lemondásra nincs lehetőség.

MEGHÍVÓ

a Bánya-, Energia-és Ipari Dolgozók
Szakszervezete, a Magyar Bányászati
Szövetség és
az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

a „**Jó szerencsét!**” köszöntés elfogadásának 132. évfordulója alkalmából
emlékülést tart

2026. április 8-án, (szerdán) 10 órakor
*a várpalotai **Thury-várban** (Várpalota, Hunyadi Mátyás tér 1.)*

Program:
Kultúrműsor Borbély Zsuzsi ének

Szakmai előadás
A "Gruben", mint magyarországi bányászruha - Dr. Szemán Attila
főmuzeológus

Koszorúzás
Tisztelettel kérjük, hogy koszorúzási szándékukat a szervezet és koszorúzóik
névének megadásával

Pintér Marcsi részére marcsi.pinter@banyaszat.org vagy ITT 2026. április 7-
ig jelezni szíveskedjenek!

Állófogadás
A program várhatóan 12.30 óra körül fejeződik be.

A programra tisztelettel meghívja és várja

a Szervező
Bizottság

Jó szerencsét!

Köszönjük, ha bányász/kohász egyenruhában vesz részt az emlékülésen!

Egyesületi aktualitások

Közös múltunk emlékeinek mentése – Felhívás az OMBKE tagjaihoz

Tisztelt Tagtársunk!

Örömmel tájékoztatjuk, hogy az **Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE)** és a **Magyar Nemzeti Levéltár (MNL)** a közelmúltban stratégiai együttműködési megállapodást kötött. A partnerség célja nem csupán a tudományos kutatás összehangolása, hanem ipartörténeti örökségünk aktív védelme és megőrzése a jövő nemzedékei számára. Ennek keretében két kiemelt programhoz várjuk Tagtársaink szíves közreműködését:

1. Iratmentési akció: Ne hagyjuk elveszni a szakmatörténetet!

A Magyar Nemzeti Levéltár szakmai felajánlást tesz az OMBKE tagsága felé az ipartörténeti szempontból értékes dokumentumok megőrzésére.

- **Kiket keresünk?** Olyan tagokat, akik ismerettel rendelkeznek egykori állami tulajdonú bányászati és kohászati vállalatok, üzemek vagy bányászok, kohászok hányatott sorsú iratanyagáról, hagyatékáról.
- **Mi a cél?** Megakadályozni a bányászati és kohászati történeti források megsemmisülését és szakemberi levéltári elhelyezésüket elősegíteni.
- **Hogyan segíthet?** Amennyiben tudomása van veszélyeztetett, kallódó szakmai iratanyagokról, kérjük, hogy jelezze az Egyesület titkárságán!

2. Levéltári önkéntes program: Legyen aktív részese a feldolgozásnak!

A felek célja, hogy az OMBKE tagjai a gyakorlatban is megismerhessék a levéltár működését. Ezért az MNL lehetőséget biztosít szakértő önkéntesek csatlakozására.

- **A feladat:** Közreműködés a gazdasági és ipari gyűjtemények, irategyüttesek (például fényképek, tervrajzok, üzemi naplók és szakmai levelezések) rendszerezésében és szakértő feldolgozásában.
- **Miért fontos?** Az Önök szakmai tapasztalata és helyismerete nélkülözhetetlen a technikatörténeti dokumentumok pontos azonosításához és leírásához.
- **Jelentkezés:** A programhoz való csatlakozási szándékát az OMBKE Hírlevelében megadott elérhetőségeken jelezheti.

„A múlt ismerete nélkül nincs jövő – az ipartörténeti források megmentése közös felelősségünk.”

Üdvözlettel és köszönettel: **az OMBKE Vezetősége és a Magyar Nemzeti Levéltár**

Tisztújító Küldöttgyűlés: április 2-ig várják a javaslatokat

Tisztelt Tagtársunk!

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület májusi Küldöttgyűlésén tisztújításra kerül sor. Jelenleg a Helyi és Területi Szervezetek tisztújítása már a befejezéséhez közeledik, és az egyes Szakosztályok is készülnek a tisztújításra.

A májusi Küldöttgyűlés keretében meg kell választanunk az OMBKE új elnökét, bányász és kohász alelnökét, az elnökség tagjait (szakosztályonként 1-1 főt, a Bányászati Szakosztály részéről 3 főt), a Felügyelő Bizottság elnökét, két tagját és póttagját.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Jelölő Bizottsága várja az Egyesületünk Alapszabálya szerint az új tisztségviselők személyére vonatkozó javaslatokat a Szakosztályoktól, a Helyi és Területi Szervezetek, valamint az egyéni tagok részéről beérkezett javaslatok alapján.

A javaslatokat a tisztségviselők személyére az egyes Szakosztályok jelölő bizottsági tagjai felé kell leadni 2026. április 2-ig, és a Jelölő Bizottság az Alapszabály és SZMSZ szerint jár el a továbbiakban. Az OMBKE Jelölő Bizottság tagjai a következő személyek: Dr. Török Tamás (Egyetemi - Szakosztály), Hajnal János (Fémkohászati Szakosztály), Hajnáczy Tamás (Bányászati Szakosztály), Nagyné Halász Erzsébet (Vaskohászati Szakosztály), Katkó Károly (Öntészeti Szakosztály), Ósz Árpád (Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály).

Kérjük, hogy csak olyan személyeket jelöljenek, akik előzetesen szóban nyilatkoznak, hogy a jelölést elfogadják. Erről és az összeférhetetlenségről később írásban is nyilatkoznia kell az egyes jelölteknek!

Várjuk a jelöléseket, és sok sikert a szakosztályi tisztújításokhoz!

Jó szerencsét!

Németh László

OMBKE Jelölő Bizottság elnöke

FELHÍVÁS

Ötleteket, Javaslatokat várnak a színvonalas együttműködéshez

Tisztelt Tagtársak!

Az elmúlt időszakban három nagyon fontos együttműködési megállapodást írtam alá az OMBKE elnökeként:

1. a Miskolci Egyetemmel,
2. Selmecbánya városával, valamint
3. a Magyar Nemzeti Levéltárral.

Ezeket az együttműködések most közösen meg kell töltenünk tartalommal. Ezért kérem a tisztelt Tagtársakat, hogy amennyiben van ötletük vagy javaslatuk, azt az alábbi e-mail címeken jelezzék:

- Dr. Szombatfalvy Anna: drszombatfalvy.anna@ombke.hu
- Dr. Dovrtel Gusztáv: gusztav.dovrtel@mvm.hu
- ombke@ombkenet.hu

Köszönöm szépen előre is!

Dr. Szombatfalvy Anna s.k.

Tisztújítás a Bányászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezeténél is

2026. március 3-án, kedden délután tartotta tisztújító taggyűlését a Bányászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezet 12 fő személyes részvételével és Dr. Szombatfalvy Anna OMBKE elnök megtisztelő jelenlétével.

Szamek Zsolt, a Budapesti Helyi Szervezet elnöke köszöntötte a megjelenteket. Ezután megtartotta az elmúlt 4 év eseményeinek rövid beszámolóját. Összefoglalójában utalt számos kiváló előadásra (pl. szén-hasznosítási lehetőségek), érdekes kirándulásokra (pl. Kőbánya – pincerendszer), továbbá a Gellért-hegyi sziklateplomban rendszeresen megrendezett, hagyományos ökumenikus istentiszteletetekre a Borbála-napról való megemlékezéssel összefüggésben. A tagság elfogadta az elnök lemondását és Martényi Árpád vezetésével köszönetet mondott Szamek Zsoltnak a 12 évi áldozatos munkájáért.

Dr. Horváth Zoltán, a Budapest Helyi Szervezet elnök várományosa megtartotta vetítéses bemutatkozását, amelyben felsorolta végzettségeit, a bányászathoz köthető hazai és nemzetközi munka-, illetve munkacsoport béli tapasztalatait, amelyet a helyi szervezetben rá váró feladatok megoldásában is hasznosítana.

Szamek Zsolt szavazásra kérte a jelenlévőket, amelynek eredménye:

Elnök: Dr. Horváth Zoltán

Titkár: Jófejű-Wéber Kinga

Vezetőségi tagok: Huszár László, Szamek Zsolt
Vezetőségi tagok: Huszár László, Szamek Zsolt

Szakosztályi küldöttek: Benke István
Benke Tamás (póttag)
Beke Imre
Jófejű-Wéber Kinga
Dr. Horváth Zoltán
Huszár László
László Tamás
Szamek Zsolt
Vojuczki Péter

Egyesületi küldöttek: Benke István
Jófejű-Wéber Kinga
Dr. Horváth Zoltán
Szamek Zsolt
Vojuczki Péter (póttag)

Dr. Horváth Zoltán folytatta a bemutatkozását kiegészítve egy programtervvel, amihez egy előzetes online felmérés eredményeit is felhasználta. A felmérés eredményeire alapozva fogalmazódtak meg a főbb irányok: a kommunikáció, fiatal szakemberek felé nyitás (mentor-program), együttműködések, előadás-tervek, kirándulások, illetve pályázatok vonatkozásában.

Dr. Szombatfalvy Anna, az Egyesület elnöke is megköszönte a leköszönő elnök eddigi munkáját, majd köszöntötte az új helyi szervezeti elnököt, és örömét fejezte ki a fiatalos és lendületes tervekért, amit véleménye szerint az egész OMBKE-re ki lehetne terjeszteni. A felsorolt tervek és programok megfelelőek lennének az OMBKE megfiatalítására, hogy új lendületet kapjon.

Dr. Horváth Zoltán ezután disputára bocsátotta a terveket. A kérdések megvitatásában filmvetítés is segített. A kisfilm röviden bemutatta a Dél-Kelet Európai Aggregátum-Gazdálkodás (SNAP SEE) projekt magyar nyelvű változatát (<https://www.youtube.com/watch?v=AykjtCOGbCU&t=66s>), amely külföldi szakembereket megszólítva angolul, magyar felirattal is elérhető (<https://www.youtube.com/watch?v=8jkuyq05Kf8&t=68s>).

Martényi Árpád, Szamek Zsolt leköszönt elnök és Dr. Horváth Zoltán is megköszönte a jelenlévőknek a részvételt, majd a taggyűlés hivatalos része lezárult, amit kötetlen beszélgetés követett uzsonnával az OMBKE Székház földszintjén.

Készítették: Jófejű-Wéber Kinga, Szamek Zsolt és Dr. Horváth Zoltán

Vezetőségválasztás és összeolvadás az Öntészeti Szakosztály két Helyi Szervezeténél

Az Öntészeti Szakosztály Csepeli- és a Budapesti Helyi Szervezete 2026. március 16-án hétfő délután tartotta közös tisztújító taggyűlését az OMBKE székházban, melyen Budapesti Helyi szervezettől 10 fő, a Csepeli Helyi szervezettől 4 fő volt jelen.

Dr. Lengyel Károly köszöntötte a tisztújító taggyűlésen megjelent mindkét Helyi Szervezet vezetését és tagságát, majd megemlékezünk elhunyt tagtársainkról.

Fodor Krisztina a Budapesti Helyi Szervezet titkára elmondta, hogy a vezetőség folyamatosan növekvő munkahelyi leterheltsége miatt kevesebb helyi szervezeti rendezésű program került megszervezésre, de a tagság mindig jelentős számban vett részt a Szakosztály-, illetőleg az OMBKE központi rendezvényein. HSZ szinten kiemelte, a nyolc műegyetemi hallgató Weiss Manfréd Vasművek öntödéjében tett látogatását, mint a fiatalok bevonásának jó példáját.

Somogyi János a Csepeli Helyi Szervezet titkára fő problémaként jellemezte, hogy az egykor tagság nagy részét adó Weiss Manfréd Vasművekkel a kapcsolat meggyengült, a fiatalabb kollégák nem túl aktívak, így a nyugdíjas tagtársakkal tudtuk megtartani éves 1-2 alkalommal összejövetelünket, beszélgetésünket.

Az előző vezetőség mandátuma lejárt, így **Dr. Lengyel Károly** megköszönte az eddigi tevékenységüket, egyben sok sikert kívánt a további munkához.

Dr. Lengyel Károly Katkó Károlynak adta át a szót, aki elmondta - a két helyi szervezet közös vezetőségi megbeszélést tartott 2026. február 24.-én Csepelen. A találkozón áttekintették az egyesületi életet, amelynek jelenlegi legnagyobb problémája, az aktívan dolgozó tagság megnövekedett munkahelyi leterheltsége, illetve nyugdíjas kollégáink jelenleg tapasztalható passzivitása. A feltárt probléma megoldására, a vezetőségek egybehangzó javaslata:

A Csepeli Helyi Szervezet és a Budapesti Helyi Szervezet olvadjon össze, és **Budapest-Csepeli Helyi Szervezet** néven folytassák tagjaik az egyesületi munkájukat.

Dr. Lengyel Károly szavazásra tette fel a javaslatot, amit a jelenlévők egyhangúlag fogadtak el, egyben készült egy felterjesztés az Öntészeti Szakosztály elnökének, az összeolvadás szakosztályi taggyűlésen történő jóváhagyására.

A szavazatszámoló bizottság megválasztása, a vezetőségi- és a küldött jelöltek felsorolása-elfogadása, a szavazás menetének ismertetése után történt a szavazás az új vezetőségéről.

Egyhangú szavazás eredményként a **Budapest-Csepeli Helyi Szervezet** vezetősége:

Elnök: Fodor Krisztina

Titkár: Berecz Tamás

Titkár: Somogyi János

A HSz szakosztályi küldöttei: **Fodor Krisztina, Berecz Tamás, Somogyi János, dr. Takács Nándor, dr. Lengyelné Kiss Katalin, Poteczin Imre, Lőrincz László, Schön Mátyás, Káplán György, dr. Ládai Balázs**

A tisztújító taggyűlés hivatalos utolsó részeként a megválasztott új elnök, **Fodor Krisztina** ismertette terveit, elképzeléseit, amit - a hivatalos rész lezárásával - kötetlen beszélgetés követett.

Készítette: Kővágó Zoltán

Múzeumok Majálisa: Felhívás a partner intézményekhez, emlékhelyek szakembereihez

Tisztelt Címzettek! Tisztelt Intézményeink!

Ebben az évben is megrendezik a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében a Múzeumok Majálisát.

A rendezvény időpontja: május 16–17.

A MNM, a Pulszky Társaság felhívást tett közzé, amelyen ismerteti a lehetőségeket, és amelyen keresztül jelentkezni lehet a rendezvényre.

A felhívás elérhetősége:

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/felhivas-a-29-muzeumok-majalisara-ismet-a-muzeumkertben-2026-majus-16-17>

A jelentkezés határideje: március 23.

Kérem Tisztelt Intézményeinket, amennyiben mód van rá, jelentkezzenek a rendezvényre.

Egyúttal kérem, hogy tájékoztassanak a jelentkezésről és annak eredményéről, hogy az OMBKE felületein közzé tehessek a részvételüket.

Szíves közreműködésüket előre is köszönve,

Jó szerencsét!

Mednyánszky Miklós

az OMBKE Történelmi és Múzeumi Bizottsága

Kérik a tisztújító ülések jegyzőkönyveit

Egyesületünk szervező titkárától, Jófejű-Wéber Kingától érkezett a következő kérés:

„Tisztelettel megkérjük a helyi szervezetek képviselőit, hogy az idei tisztújítással kapcsolatban a helyi szervezeteknél lezajlott elnökségi ülések választási jegyzőkönyveit szíveskedjenek megküldeni az OMBKE titkárságára:

ombke@ombkenet.hu

Köszönjük! Jó szerencsét!

Jófejű-Wéber Kinga

szervező titkár”

Tájékoztató a 2026. évi metánkibocsátási jelentések hitelesítéséről – EU 2024/1787 rendelet

Tisztelt Olaj- és Gázipari Szereplő!

Tisztelt Bányáüzemeltető!

A **BUREAU VERITAS MAGYARORSZÁG KFT.** a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által kiállított, **NAH-10-0009/2025** nyilvántartási számú részletező okirat alapján jogosult a metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó jelentések hitelesítésének (verifikációjának) elvégzésére.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1787 rendelete (a továbbiakban: Metánrendelet) a fosszilisenergia-ágazat létesítményeire vonatkozóan egységes követelményeket állapít meg a metánkibocsátások monitoringjára, jelentésére és független hitelesítésére. A rendelet 4. fejezete, valamint a 18. cikk előírásai alapján 2026. évben több üzemeltetői kategóriát érintő jelentéstételi és hitelesítési kötelezettség válik esedékessé.

A Metánrendelet rendelkezései alapján a határidők biztonságos teljesítése érdekében szakértőinkkel állunk rendelkezésükre.

Felhívjuk a Tisztelt Üzemeltetők figyelmét, hogy az alábbi jelentések benyújtása kötelező:

1. Olaj- és földgázipari létesítmények esetében

A Metánrendelet 18. cikk (3) bekezdése értelmében az üzemeltetők kötelesek az összes **inaktív**, valamint **ideiglenesen lezárt kút** vonatkozásában elkészített, a metánkibocsátás számszerűsítésére és a nyomásellenőrzésre vonatkozó információkat tartalmazó jelentéseiket

👉 **2026. május 5-ig** benyújtani az illetékes hatóság részére.

2. Szénbányászati létesítmények esetében

A Metánrendelet 4. fejezete alapján:

- az **aktív mélyművelésű és külszíni szénbányákra** vonatkozó jelentések benyújtási határideje:

👉 **2026. május 31.**

- a **bezárt és felhagyott mélyművelésű szénbányákra** vonatkozó jelentések benyújtási határideje:

👉 **2026. augusztus 5.**

A rendelet előírja továbbá, hogy a hatóság részére történő benyújtást megelőzően valamennyi jelentést **független hitelesítőnek kell értékelnie**, amelyre a **Bureau Veritas** megfelelő jogosultsággal rendelkezik. A dokumentációnak tartalmaznia kell az erről szóló **hitelesítési nyilatkozatot**, melyet cégünk állít ki partnerei számára.

A Bureau Veritas hitelesítési kapcsolattartója:

Kapcsolattartó neve: Dr. Radó-Fóty Nikolett

Beosztás: Fenntarthatósági technikai menedzser

Telefonszám: +36 20 913 9248

E-mail cím: nikolett.foty@bureaveritas.com

ESG - új vállalatirányítási politika

(Environmentaj, Social, Governance) – Környezeti, Társadalmi és (vállalat) Irányítási rendszerek
Az ESG- az Európai Unió CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) irányelve kötelezővé tette

Előbb-utóbb a kis- és középvállalkozásoknak új kötelezettségekre kell számítaniuk, fenntarthatósági beszámolók, valamint a megrendelőiktől érkező beszállítói kérdőívek formájában.

A bányászat, kohászat előtt álló kihívás nem csupán szabályozási kényszer, hanem **történelmi lehetőség** a piaci pozíció megerősítésére, mivel az ESG egy olyan **fenntarthatósági keretrendszer is**, amely alapjaiban formálja át a vállalati működést és a befektetési, megrendelési döntéseket.

Miért most és miért együtt?

🌱 Szabályozási nyomás

Az EU Green Deal nem választási lehetőség!
A kérdés az, hogy felkészülten, vagy késve reagál a cég a piaci nyomásra.

🏆 Tanúsítvány nélkül nem megy!

Azok a vállalatok, amelyek komolyan veszik az ESG-t, vonzóbbak lehetnek a befektetők, a megrendelők és a fogyasztók számára egyaránt.

💡 Jelenlegi probléma (pl.)

Hogyan lehet objektívan megítélni egy cég ESG teljesítményét, mert még nincsenek egységesített szabványok...

📈 Innovációs driver

Zöld technológiák, anyag- és hatékonyság-innovációk, körforgásos gazdaság – aki most lép, az alakítja a jövőt.

Mit kap a vállalatuk egy profi partneri együttműködéstől?

- **Teljes vezetői részvétel:** CEO-tól a mérnökségig minden funkció bevonva a szakterületi alkalmakon
- **Iparági best practice-ek és innovatív ötletek:** workshoponként 4 inspiráló szakmai előadás
- **Stratégiai partnerségek:** Közvetlen kapcsolatépítés a kulcsszereplőkkel
- **Fenntarthatósági tanácsadás:** 4 óra/cég személyes konzultáció testreszabott megoldásokkal
- **Konkrét projektek:** Minden alkalom végén meghatározott projektötletek és továbblépési stratégiák
- **Havi hírlevelek:** Aktuális EU-s és hazai szabályozási fejlemények követése
- **Versenyelőny:** Példaértékű kezdeményezés részese – új üzleti lehetőségek, PR előnyök

Amit kínál egy fenntarthatósági tanácsadó cég:

6	6	24	150+	4
hónap intenzív fejlődés	alkalom workshop	inspiráló előadás	új kapcsolódás	óra egyéni tanácsadás

2026. április közepén erről

**tájékoztató napot szervezünk az OMBKE székházban,
amelyre jelentkezést követően, külön meghívót küldünk.**

Jelentkezés: *Weber Kinga* +36 (30) 329-2606 weber.kinga@ombke.hu

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

A világűr után Miskolcon! – találkozás a magyar űrhajósokkal

A HUNOR-program két kutatóűrhajósával, az AX-4 küldetésben a világűrre megjáró Kapu Tiborral és a küldetést a Földről támogató Cserényi Gyulával találkozhatnak az érdeklődők a Miskolci Egyetemen.

Kapu Tibor, aki nemrég tért vissza az űrből, személyesen meséli el a küldetés minden izgalmas pillanatát. Cserényi Gyula szintén megosztja tapasztalatait a felkészülésről, és hogy miként tudta a Földről támogatni társát.

A Miskolci Egyetem díszaulájában rendezett találkozón a részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

A Miskolci egyetem vendége volt Obádovics J. Gyula professzor

Szerethető természettudomány
Avagy a tematika nem csak matematika
LEBILINCSÉLŐ ELŐADÁSOK
A MISKOLCI EGYETEMEN

2026. MÁRCIUS 13., PÉNTEK
Palotás Árpád Dence (ME)
Praktikus információk

Obádovics J. Gyula (ME)
Az ember, aki hisz a végtelenben – beszélgetés a 99 éves ikonikus matematika professzorral.

Bessenyei Mihály (ME)
Merről rúj a szél? – Az előadás a földtudományok és a matematika különleges összefüggéseit mutatja be.

2026. ÁPRILIS 24., PÉNTEK
Hártelein Károly (BME)
Nem élhettek kísérletek nélkül – Az előadás megnutálja, mennyire szövi át a fizika a mindennapokat, és miért fontos tanulni.

2026. JÚNIUS 05., PÉNTEK
Németh József (SZTE)
Mehőköntő és hihetetlen – barangolások a matematikai végtelen birodalmában.

MISKOLCI EGYETEM
MÁRCIUS 13.
ÁPRILIS 24.
JÚNIUS 5.
XXXVII. ELŐADÓ

Kiknek szól?
KÖZÖSSÉGI SZAKHAR
ÉS TAJTÁRSÁGNAK

Kit látunk még szívesen?
SÁRKIT ÉS MINDENKIT

Mi a tematika?
Matematika
Fizika (kísérletek)
Kémia (kísérletek)
Földrajz és ásványtan
Biológia

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Morvai Tibor levelező listáján olvastuk:

Kedves Listatársaim!

Ismeretes, hogy pénteken egyetemünkön üdvözölhettük egyetemünk büszkeségét, 18 éven át volt oktatóját, a híres „obádovics” szerzőjét, Obádovics J. Gyula professzor urat. Találtam egy videót az eseményről és néhány képet. A Borsod24 tette közzé az alábbi videót.

A 99 éves matematikus az egyetemen mesélt a diákságnak. Így köszöntötte a hallgatóságot:

<https://www.facebook.com/reel/962828066166710>

Itt a vendéglátók egyikével, Dr. Árvai-Homolya Szilvia dékánhelyetttessel látható a mindenki által tisztelt professzor:

Végül engedtessek meg nekem egy szubjektív megjegyzés: a professzor úr kiválóan néz ki, nemhogy 99 évesnek nem látszik, de még hetvennek is csak módjával. Isten éltesse sokáig, örülünk, hogy eljött hozzánk, jöjjön máskor is!

Jó szerencsét!

Morvai Tibor

MISKOLCI
EGYETEM

MFK

XVIII. ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI FÖLDTUDOMÁNYI DIÁKKONFERENCIA

2026. május 21-22.

A Magyarhoni Földtani Társulat Oktatási és Közművelődési Szakosztálya, valamint a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara közösen konferenciát szervez középiskolások számára

FÖLDTUDOMÁNY, NYERSANYAG ÉS ENERGIA TÉMAKÖRBE

A KONFERENCIÁRA AZ ALÁBBI TÉMATERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ELŐADÁSSAL LEHET JELENTKEZNI

1. Csillagászat, planetológia, meteoritok
2. Meteorológia, légköri fizika
3. Felszínalaktan, felszínformáló folyamatok
4. Talaj és víz
5. Ásványok, kőzetek, ásványi nyersanyagok, építőanyagok
6. Kőületek, az élővilág fejlődése
7. Geofizika és geoinformatika
8. Fosszilis és megújuló energiaforrások, környezetbarát felhasználásuk
9. Természeti erőforrások hasznosítása, hulladékok újrahasznosítása
10. Földtani környezetvédelem és természetvédelem

ELŐZETES PROGRAM

2026. május 21. (csütörtök)

10:00 – 11:00	Regisztráció
11:00 – 16:00	Szekcióülések
16:00	Szakmai meglepetés program nem csak egyetemi helyszínen
19:00	Közös vacsora

2026. május 22. (péntek)

9:00 – 13:00	Szekcióülések
13:00	Közös ebéd
14:00	Eredményhirdetés, díjak átadása

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

JELENTKEZÉS: elektronikus Google Sheet jelentkezési lapon, mely a lenti elérhetőségeken keresztül érhető el. A rendezvényről bővebb információ az lstvan.szunyog@uni-miskolc.hu email címen kérhető.

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2026. április 1. (szerda)

AZ ELŐADÁS KIVONATÁNAK MEGKÜLDÉSI HATÁRIDEJE: 2026. május 1. (péntek)

BŐVEBB INFORMÁCIÓ, JELENTKEZÉSI LAP, LETÖLTHETŐ SABLONOK:

<https://mfk.uni-miskolc.hu/okfdk>

ÁSVÁNYELŐKÉSZÍTÉSTŐL AZ ELJÁRÁSTECHNIKÁIG

szakmai-tudományos konferencia

Dr. Bokányi Ljudmilla
címzetes egyetemi tanár
70. születésnapja tiszteletére

IDŐPONT: 2026. március 20.

HELYSZÍN: MTA MAB Székház, Miskolc, Erzsébet tér 3.

PROGRAM

9:00-9:30 Regisztráció
9:30-10:00 Köszöntések

Levezető elnök: **Dr. Nagy Sándor** intézetigazgató

Prof. Dr. Horváth Zita a Miskolci Egyetem rektora

Prof. Dr. habil. Mucsi Gábor a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja

Dr. Nagy Sándor intézetigazgató

szakmai előadások Levezető elnök: **dr. Mádainé Dr. Üveges Valéria** egyetemi adjunktus, intézeti tanszékvezető

10.00-10.20

1. **Kiss Tibor - Csöke Barnabás:** Ásványelőkészítési és eljárástechnikai módszerek alkalmazhatósága a települési szilárdhulladék gazdálkodásban

10.20-10.40

2. **Paulovics József - Sajben Anikó - Hevesi Ajtony - Várfalvi Eszter - Sebe Emese - Siska Orsolya - Khishigsuren Natsagdorj - Bokányi Ljudmilla:** A Miskolci Egyetem Nyersanyagelőkészítés és Környezettudományi Intézet bioszorpációs kutatásai

10.40-11.00

3. **Mádainé Üveges Valéria - Varga Terézia - Nagy Sándor - Mucsi Gábor - Bokányi Ljudmilla:** Mechanokémia és bioszolubilizálás alkalmazása a hulladékkezelésben

10.00-11.20

4. **Pintér-Móricz Ákos - Selly Ayu Janetasari - Takács János - Bokányi Ljudmilla:** Innovatív szennyvíziszap-kezelési technológia kifejlesztése

Kávészünet

11.40-12.00

5. **Varga Terézia - Bokányi Ljudmilla:** Néhány szemelvény az anaerob-aerob hulladékkezelés témaköréből

12.00-12.20

6. **Szabó Szilvia - Bokányi Ljudmilla:** A CdTe és az üveg flotációs szétválasztásának elméleti és kísérleti megalapozása a napelemek reciklálásának tükrében

12.20-12.00

7. **Bolló Betti - Pintér Móricz Ákos - Bokányi Ljudmilla:** Hidrodinamikus kavitációs berendezés fejlesztése és tesztelése a szennyvíziszap kezelésének javítása érdekében

12.40-13.00

8. **Bokányi Ljudmilla - Alaa Abbadi:** Flotációs kölcsönhatások

13:00-15:00 Állófogadás

Pohárköszöntő

SZERVEZŐK

Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar,
Nyersanyagelőkészítés és Környezettudományi Intézet,
MTA X. Földtudományok Osztály Bányászati Tudományos Bizottsága
MTA MAB Bányászati, Föld- és Környezettudományi Szakbizottság,

A konferencián való részvételi szándékát a Nyersanyagelőkészítés és Környezettudományi Intézet felé szíveskedjék jelezni:
e-mail: nyki.admin@uni-miskolc.hu
telefon: 06 46 565 054

Tervező mérnök (ingatlan, tájrendezés)

MVM Mátra Energia Zrt.

Munkavégzés helye	Szerződés típusa	Szakterület	Napi munkaidő
3271 Visonta, Erőmű u. 11.	Határozatlan idejű	Mérnök	Teljes munkaidőben

Feladatok

- Közreműködés ingatlanrendezési és tájrendezési projekteknél
- Drónokhoz kapcsolódó szakmai feladatok ellátása, adatgyűjtés- és feldolgozás
- Ingatlanrendezői minősítési feladatok elvégzése
- Kapcsolattartás az illetékes hatóságokkal

Amit kérünk

- Földmérő mérnök és ingatlanrendezői minősítés
- Jó térképészeti, kiváló matematika és informatikai készségek
- Drónpilóta képesítés (A1/A3, A2)
- 3 éves szakmai tapasztalat

Miért jó nálunk dolgozni?

- Stabil, nagyvállalati háttér, határozatlan idejű munkaviszony
- Kihívásokkal teli, változatos munkakör, szakmai fejlődési lehetőség
- Versenyképes bérezés
- Széles körű béren kívüli juttatási csomag (cafeteria, 13. havi fizetés, utazási hozzájárulás, áramdíj kedvezmény, üdülési támogatás, önkéntes nyugdíjpénztári/egészségpénztári hozzájárulás, élet- és balesetbiztosítás, preventív szűrővizsgálatok)
- Szabadidős programok, sportolási lehetőség támogatása

Előnyt jelent

- AutoCAD, ITR-rendszer ismeret
- Drónból kinyert adatok feldolgozása

Jelentkezés

<https://mvm.karrierportal.hu/allashirdetes-jelentkezés/9382>

Határidő

Jelentkezési határidő: 2026.03.20.

<https://mvm.karrierportal.hu/allas/tervezo-mernok-ingatlan-tajrendezes-9382#/>

Frissdiplomás tervező mérnök

MVM Mátra Energia Zrt.

Munkavégzés helye 3271 Visonta, Erömű utca 11.	Szerződés típusa Határozatlan idejű	Szakterület Mérnök	Napi munkaidő Teljes munkaidőben
---	--	-------------------------------------	---

Az energetika jövője veled formálódik. Hatással lehetsz a világ alakulására egy olyan kulcsfontosságú iparágban, amely mindig, mindenki számára meghatározó lesz. Fenntartható megoldásokat kereső, lehetőségekkel teli nagyvállalati közösségünkben stabil, hosszú távú karrierútra hívunk.

Feladatok

- Közép- és hosszútávú bányászati tervezési és koncepciótervek kidolgozásában való részvétel
- Kutatási adatok gyűjtése, rendszerezése, értékelése
- Közreműködés tájrendezési feladatokban
- Kapcsolattartás az illetékes hatóságokkal, illetve a társosztályokkal
- A szakterületi munkavégzés mellett a következő rotációs állomásokon bővítheted ismereteid: Geológiai és hidrológiai osztály

Amit kérünk

- Legfeljebb két éven belül (2024-2026 években) megszerzett BSC vagy MSC diploma, földmérő mérnök, ingatlanrendezői minősítéssel vagy bányamérnök / bánya- és geotechnikai mérnök végzettség
- Jó térképész, kiváló matematikai és informatikai készségek
- Matematikai, informatikai és műszaki érzék
- AutoCAD Civil 3D szoftver felhasználói szintű ismerete
- B kategóriás vezetői engedély
- MS Office felhasználói szintű ismerete

Miért jó nálunk dolgozni?

- Egy éven keresztül megismerheted a választott szakmát rotációs rendszerben
- Folyamatos fejlődési lehetőséget adunk belső képzéseken mentori támogatással
- Változatos programcsomaggal várunk a frissdiplomás közösségben
- Legújabb technológiákkal és zöld megoldásokkal dolgozhatsz
- Versenyképes juttatási csomaggal várunk (szép kártya, sportolási lehetőségek egészségbiztosítás)

Előnyt jelent

- ITR-rendszer ismeret
- Drónpilóta képesítés (A1/A3, A2)

Jelentkezés

<https://mvm.karrierportal.hu/allashirdetes-jelentkezés/10333>

Határidő

Jelentkezési határidő: 2026.04.03.

<https://mvm.karrierportal.hu/allas/frissdiplomas-tervezo-mernok-10333#/>

Tervező mérnök (bányatervezés)

MVM Mátra Energia Zrt.

Munkavégzés helye	Szerződés típusa	Szakterület	Napi munkaidő
3271 Visonta, Erőmű u. 11.	Határozatlan idejű	Mérnök	Teljes munkaidőben

Feladatok

- Közép- és hosszúlávú bányászati tervezési és koncepciótervek kidolgozásában való részvétel
- Közreműködés tájrendezési és drónokhoz kapcsolódó feladatokban
- Kapcsolattartás az illetékes társosztályokkal

Amit kérünk

- Bányamérnök vagy bánya- és geotechnikai mérnök végzettség
- Jó térképészeti, kiváló matematikai és informatikai készségek (MS Office)
- Drónpilóta képesítés (A1/A3, A2)
- AutoCAD Civil 3D készség szintű használata
- 3-5 év szakmai tapasztalat
- B kategóriás jogosítvány

Miért jó nálunk dolgozni?

- Stabil, nagyvállalati háttér, határozatlan idejű munkaviszony
- Kihívásokkal teli, változatos munkakör, szakmai fejlődési lehetőség
- Versenyképes bérezés
- Széles körű béren kívüli juttatási csomag (cafeteria, 13. havi fizetés, utazási hozzájárulás, áramdíj kedvezmény, üdülési támogatás, önkéntes nyugdíjpénztár/egészségpénztári hozzájárulás, élet – és baleselbiztosítás, preventív szűrővizsgálatok)
- Szabadidős programok, sportolási lehetőség támogatása

Jelentkezés

<https://mvm.karrierportal.hu/allashirdetes-jelentkezés/9383>

Határidő

Jelentkezési határidő: 2026.03.20.

<https://mvm.karrierportal.hu/allas/tervezo-mernok-banyatervezes-9383#/>

Kritikus nyersanyagok után kutatnak Magyarországon

Indul a kritikus nyersanyagok kutatását és gazdaságos kinyerésének előkészítését célzó Nemzeti Feltérési Program. Egy-egy sikeres bányászati projekt megvalósítása a kutatások megkezdésétől a bányanyitásig akár 10–15 évig is tarthat, és jelentős, több tízmilliárd, de akár százmilliárd forintos beruházást is igényelhet a piaci befektetők részéről. A cél azonban egyértelmű: csökkenteni kell Magyarország importkitettségét a kritikus nyersanyagok terén a XXI. századi ipar ellátásbiztonságának megteremtése érdekében. A programról Gonda Bence, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága stratégiai elnökhelyettese nyilatkozott a Világgazdaságnak.

Hatalmas kockázatot jelent az Európai Unió, benne Magyarország számára, hogy az ipar számára fontos kritikus nyersanyagok (critical raw materials, CRM) meghatározó részét külföldről vásárolja. E kitettségét az EU jelentősen csökkenteni kívánja, ezt célzó programját pedig már Magyarország is összeállította. Arról, hogy mit, hogyan, mennyi pénzből és miért érdemes Magyarországon kutatni, illetve bányászni, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) stratégiai elnökhelyettese, Gonda Bence adott interjút a Világgazdaságnak. **Az uniós CRM rendelet már 2024 áprilisában gördülékenyebbé tette a CRM projekteket érintő szabályozást. Miért csak most indul az érintett hazai szabályozás frissítése?**

A kritikus nyersanyagok globális felértékelődését mi sem mutatja jobban, mint hogy az elmúlt hónapok geopolitikai konfliktusai szinte kivétel nélkül a modern ipar számára nélkülözhetetlen ásványkincsek birtoklása és kitermelési lehetőségei körül összpontosultak. Ebben a turbulens időszakban az európai államok felismerték, hogy a kontinens gazdasága nem lehet versenyképes anélkül, hogy biztosítani tudnánk a stabil nyersanyagellátást. Az Európai Unió **CRM rendelete** egyszerűsíti és gyorsítja a kritikus nyersanyagokkal kapcsolatos kutatási projektek szabályozását, ami Magyarország számára kulcsfontosságú

- az ellátásbiztonság,
- a zöld átmenet,
- és az ipari versenyképesség

szempontjából. A rendelet célja, hogy a **beruházások eredményeként** az EU kritikus nyersanyag felhasználásának legalább 10 százaléka saját termelésből, 15 százaléka újra hasznosításból származzon. Az SZTFH stratégiai célnak tekinti Magyarország felszín alatti környezetének és erőforrásainak fenntartható és felelős felhasználását, legyen szó a hagyományos energiahordozók hazai kitermelésének fokozásáról, a geotermikus energia adta lehetőségek minél hatékonyabb kiaknázásáról, vagy a zöld átállást segítő, a magyar ipar számára kulcsfontosságú nyersanyagok kutatásának előkészítéséről.

A program összeállításával kapcsolatos előkészítő munka közel másfél évig zajlott. Annak érdekében, hogy egy szakmailag egységes, 2030-ig tartó átfogó ágazatfejlesztési program kerüljön összeállításra a nyersanyagkutatásban érintett hazai földtudományi szakemberek bevonásával létrejött a CRM Nemzeti Kerekasztal. A közös munka eredménye, hogy tavaly decemberben a kormány elfogadta a Nemzeti Feltérési Programot. A Program 2030-ig történő végrehajtásának koordinálására a kormány az SZTFH-t kérte fel.

Az EU-ban kritikus fontosságúnak minősített 34 nyersanyagból a mostani ismeretek szerint melyek után érdemes Magyarországon is kutatni a Nemzeti Feltérési Program (NFP) szerint?

Magyarországon a bányászat egyidős a magyar államisággal. Hazánk ásványi nyersanyag-potenciálja az ország kiterjedése és földrajzi elhelyezkedése ellenére is számos kitörési lehetőséget rejt a nemzetgazdaság számára az ellátásbiztonság és az újra iparosítás támogatása oldalán. Ennek több oka van: egyrészt vannak ásványi nyersanyagok, melyek mennyisége alkalmas hazánk nemzetgazdasági szükségleteinek kielégítésére, továbbá a világban lezajlott műszaki fejlődés eredményeképpen felértékelődtek olyan ásványi nyersanyagok, melyek kis mennyiségben is komoly gazdasági értéket képviselnek, valamint új kutatási és bányászati technológiák feltárhatóvá tettek eddig el nem érhető erőforrásokat (például nem hagyományos szénhidrogén). Ezek alapján számos hazai ásványi nyersanyag a hazai gazdasági igények teljes ellátását biztosítani tudja, vagy a nemzetgazdasági szinten zajló újra iparosítás szempontjából kitörési pont, ami számottevően átértékeli az ország nyersanyag-potenciáljának megítélését.

Az ország geológiai adottságai alapján számos kritikus fontosságú nyersanyag kutatásában látszik perspektíva, mint például a réz, mint az elektrifikáció, az alumínium és az arzén,

amelyek a védelmi, illetve csúcstechnológiai ipari alkalmazások, a gallium, amely a félvezetőipar, a mangán az elektromos járműipar nélkülözhetetlen elemei.

A felsorolt elemek között számos olyan van, amely önmagában nem bányászható, csak egy másik ásvány nyomelemeként leválasztható és dúsítható.

Érdemes külön is megemlíteni az európai léptékben is kiemelkedő recski ércesedést, ugyanis nemzetgazdasági szempontból a recski érckészletek stratégiai jelentőségűnek tekinthetők: azok ugyanis nagy valószínűség szerint a rézen túl jelentős mennyiségű más fémvagyont is (cink, ólom, ezüst, molibdén, rénium) tartalmaznak.

Van ezek között olyan, amelyet már korábban is kinyertek Magyarországon, vagy esetleg jelenleg is bányásznak?

Fentiek közül korábban a **több más nyersanyag** mellett bauxitot, alumínium és gallium kinyerési céllal, mangánt, valamint rezet bányászták. Fontos kihangsúlyozni, hogy a Nemzeti Feltérési Program nem csak primer ásványi nyersanyagok kutatását célozza, de foglalkozik másodlagos nyersanyagok, korábbi bányászati tevékenységből származó meddők vizsgálatával és feltárásával. Ez különösen a mangánbányászat fennmaradt meddőhányói és a timföldgyártás melléktermékeként keletkező vörösiszap esetében lehet perspektivikus.

Recsken most is folyik ilyen munka, vagy annak előkészítése?

Recsken az előkutatások az 1950-es években kezdődtek, majd 1961-1970 között a felderítő kutatások fedezték fel a szkarnos rézércet, és vált ismertté a lelőhely mérete. A bányabeli kutatások 1987-ig folytak. 1989-ben az állam elrendelte a bánya bezárását azzal, hogy az ércvagyon későbbi hasznosítását piaci viszonyok között, külföldi tőke bevonásával kell biztosítani. A bánya mélyszerinti részei közel 30 éve vízzel vannak elárasztva.

A recski mélyszerinti és felszín közeli ércesedésekről meglévő földtani kutatási adatok a jelenlegi nemzetközi szabványok (JORC) értelmében archív adatoknak minősülnek és felhasználhatóságuk erősen korlátozott. Az alacsony ismeretesség és az adatok megbízhatóságának kérdése volt az egyik oka annak, hogy a hasznosítás többszöri próbálkozás ellenére sem vezetett eredményre. A ma elérhető adatok nem teszik lehetővé annak reális, megbízható és nemzetközileg elismert, szabványok szerinti becslését, hogy mekkora a kitermelhető ásványvagyon. A hasznosítás és annak módjának kialakításához elengedhetetlen előfeltétele, hogy megtörténjen az ércesttel érintett terület nemzetközi szttenderdeknek megfelelő részletes állami kutatása.

Az állami hasznosítás előmozdítása azért is időszerű, mert az utóbbi időben több releváns kritikus ásványi nyersanyag, így a réz ára is drámaian megnőtt (2020 óta több mint két és félszeresére), ezért nemzetgazdasági szempontból érdemes pontosan megismerni az ércesedést. A recski kutatás fő célja, hogy a meglévő adatok a nemzetközi jelentéstételi szabványoknak a lehető legnagyobb mértékben megfeleljenek. A mélyszerinti ércesedés részletesebb megismerése és kiértékelése lehetővé teszi a pontos és megbízható vagyonadatok számítását, ami elengedhetetlen alapja az esetleges hasznosításnak.

A teljes interjú olvasható itt:

<https://sztfh.hu/kritikus-nyersanyagok-sora-utan-indul-a-kutatas-magyarorszagon/>

EU Számvevőszék megállapításai a kritikus nyersanyagok helyzetéről

Fel kell kötni az uniós és a nemzeti színű gatyát is...

Az Európai Unió elkötelezte magát amellelt (Zöld Átállás), hogy 2050-re elérje a nettó zéró kibocsátást, 2030-ra pedig az energia legalább 42,5%-át megújuló energiaforrásokból állítja elő a megújulóenergia-technológiák, például a szélturbinák, az akkumulátorok és a napelemek széles körű bevezetésével. E technológiák olyan kritikus fontosságú nyersanyagokat igényelnek, mint a lítium, a nikkell, a kobalt, a réz és a ritkaföldfémek; ezen anyagok felhasználása ezért várhatóan drasztikusan növekedni fog, de többségét az Unión kívül termelik ki és dolgozzák fel, és a kínálat gyakran egy vagy néhány nem uniós országban koncentrálódik. Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az uniós szintű intézkedések biztosítják-e az Unió energetikai átállásához szükséges kritikus fontosságú nyersanyagok hosszú távú, biztonságos ellátását.

Öt ajánlást tett a Számvevőszék a vizsgálatot követően:

1. Erősíteni kell az Unió nyersanyagpolitikájának hatékonyságát (adatgyűjtés, statisztika, intézkedések stb.);
2. Folyamatosan értékelni kell a CRM-anyagokra a kereskedelmi megállapodásokat, rendszeres felülvizsgálatokkal is;
3. A tagországok szakpolitikai intézkedéseinek támogatásával megkönnyíteni a szektorba történő beruházásokat;
4. Erőfeszítések kellene a CRM-anyagok helyettesítése, hulladékgazdálkodása, recirkulációja területén folyó innováció támogatásával;
5. Javítandók a fentiekre irányuló EU központi pénzügyi támogatások, illetve ezek kontrollja.

A jelentés információval szolgál a 2030-as mérföldköre irányuló szakpolitikai vitákhoz, és a rendelet folyamatban lévő tagállami és bizottsági szintű végrehajtásához. Magyarul is olvasható: https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2026-04/SR-2026-04_HU.pdf

Germánium darabka egy gyűjteményből

Földessy János, professzor emeritusz

Hírek az energetika világából

Olajkút termelés közben a Permi-medencében, Midland közelében, Texas államban, 2025. október 8-án. REUTERS/Arathy Somasekhar

Az olaj ára tovább emelkedhet, mivel a közel-keleti konfliktus veszélyezteti az exportlétesítményeket

<https://www.reuters.com/business/energy/oil-poised-further-gains-middle-east-conflict-threatens-export-facilities-2026-03-15/>

Az USA meghosszabbította a venezuelai szankciók alóli mentességeket a műtrágya- és villamosenergia-befektetések fellendítése érdekében

<https://energynews.oedigital.com/oil-gas/2026/03/13/us-extends-venezuela-sanctions-waivers-to-boost-fertilizer-and-electricity-investments>

Márciusi kötelezettségzegési csomag: legfontosabb döntések az energiáról

https://energy.ec.europa.eu/news/march-infringements-package-key-decisions-energy-2026-03-11_en

A háború miatti olajár-ingadozás rekordmennyiségű lakossági tőkét vonz, ami tovább erősíti a „mém-stílusú” kereskedelmet

<https://www.cnbc.com/2026/03/16/oil-crude-iran-war-retailers-meme.html>

A nyersolaj ára meghaladta a 100 dollárt, miután Trump azt mondta, hogy az USA ismét megtámadhatja Irán olajközpontját

<https://www.cnbc.com/2026/03/15/oil-prices-today-iran-war.html>

Egy pillanat a napsütésben? A napenergia továbbra is uralja az új kapacitásokat az amerikai hálózatban

<https://www.renewableenergyworld.com/solar/moment-in-the-sun-solar-still-dominates-new-capacity-on-the-us-grid/>

Németország készen áll arra, hogy olajat szabadítson fel stratégiai tartalékaiból az eszkalálódó Perzsa-öbölbeli konfliktus közepette

<https://www.cleanenergywire.org/news/germany-ready-release-oil-strategic-reserves-amid-escalating-persian-gulf-conflict>

Szerbia 2027 közepéig elkészíti az atomprogramról szóló döntéshez szükséges összes tanulmányt

<https://balkangreenenergynews.com/serbia-to-finalize-all-studies-needed-for-nuclear-program-decision-by-mid-2027/>

Dróntámadás után felfüggesztették az olajrakodást az Egyesült Arab Emírségek fudzei kikötőjében

https://energy.economictimes.indiatimes.com/news/oil-and-gas/uaes-fujairah-port-suspends-oil-loading-after-drone-strike/129605540?utm_source=latest_news&utm_medium=homepage

Az iráni háború többet jelent, mint az olajháború

<https://www.eenews.net/articles/the-iran-war-is-roiling-more-than-oil/>

Az ENSZ klímavédelmi főbiztosa: Az iráni háború egy „egyszerű tanulság” a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség terén

<https://www.worldenergynews.com/news/climate-chief-iran-war-simple-lesson-fossil-772459>

A hálózat eltűnése: túlkínálat a francia atomenergia-piacon

<https://montelnews.com/news/8c655802-3a2f-4fa9-89b9-30201ed6bfla/gone-with-the-grid-nuclear-oversupply-in-france>

Magyarország stratégiai ásványkincs-kutatást indít

<https://ceenergynews.com/eu-affairs/hungary-launches-strategic-mineral-search/>

Románia és Magyarország bővíti a gázösszekötők kapacitását

<https://ceenergynews.com/oil-gas/interconnector-fgsz-transgaz/>

A kép emlék. Emlékkép – A várpalotai bánya

Várpalota, [1956. március 26.](#)

Molnár József vájár (j) és Molnár Ferenc csillés, a várpalotai szénbánya dolgozói a 308-as csapat munkahelyén vágatkeresztvezésnél korszerű vasgyűrűs TH biztosítást készítenek. A felszabadulási dekádban eddig a Várpalotai Szénbányászati Tröszt érte el a legjobb eredményt.

Készítette: [Gere László](#)

Tulajdonos: MTI/MTVA

ÉVFORDULÓ

Már csaknem száz éve nincs termálfürdője Lillafürednek

Előzmények

A 19-20. század fordulóján a királyi Magyarországon is – főként a tehetősek körében – megindult a turizmus. Nem volt ez másként az ország egyik ipari fellegrárában Miskolcon sem. A Bükk egyik legelbűvölőbb, keleti részén, amit akkoriban Felső–Hámornak neveztek, a helyi polgárok kezdték meg a turisztikai fejlesztéseket. Vendégfogadókat és szálláshelyeket adtak át, felfestésre kerültek az első túrajelzések és megszületett a közúti összeköttetés a központ és a későbbi Lillafüred között. Bethlen András gróf, földművelési miniszter 1890-ben már hivatalosan is kezdeményezte a hámori völgy üdülőteleppé fejlesztését. Rá egy évre már megbízást adtak az első, 20 szobás szálló építésére, valamint egy keskeny nyomtávú vasútvonal megépítésére. Az első villák felépítése után, tulajdonosaik a miniszternek személyesen javasolták, hogy az üdülőtelep neve Bethlen Füred legyen, aki elhárítva a megtiszteltetést, ehelyett unokahúga, Vay Erzsébet becenevét (Lilla) javasolta – így került Lillafüred a térképre. Az első világháborút lezáró békeszerződések következtében a hegyvidéki jellegű, belföldön maradt üdülőhelyek felértékelődtek, hiszen a legtöbb állami építésű és fenntartású üdülő az országhatáron kívül rekedt a trianoni döntés következtében. Ezért a '20-as évek közepére ismét napirendre került Lillafüred további, központi idegenforgalmi fejlesztése. A lillafüredi új szállodára kiírt tervpályázatot 1925-ben Lux Kálmán műegyetemi professzor nyerte el.

A 220 szobás Palotaszálló az egykori Weidlich-villa (ma Hotel Tókert Szálloda és Étterem) előtti mésztufa letörés természetes kis vízesései feletti platón lévő apró házak helyén épült fel. A szálloda alatt a hegyoldalt függőkertekké alakították, amelyek lépcsőzetesen ereszkednek alá az Anna-barlanghoz. Az építkezés folyamán több ezer köbméter mésztufát és földet mozgattak át, és több mint egymillió téglát használtak fel. A Szinva patakot új mederbe terelték, kialakítva a vízesést. Az 1920-ban megépült kisvasút nyomvonalát kb. száz méterrel délebbre helyezték át, melynek során két új vasúti alagutat kellett építeni, egy 112 méter, illetve 119 méter hosszúságút. Fürdőmedencét építettek a Hámori-tavon, úszómedencét a szálló déli oldalán lévő parkban, síugrósáncot és bobpályát a Szinva-forrás közelében. Kiepítették a több mint háromszáz kanyarral és két közúti alagúttal rendelkező transzbükki útvonalat Miskolc és Eger között, mely Magyarország legszebb hegyi útja. A Palotaszálló közelében megnyitották az Anna- és a Szent István barlangot, hogy a felszín alatti természeti kincsek bemutathatóvá váljanak. Az üdülőtelep vízellátását az Anna-források vizével látták el, melynek forrásalagútját egy kb. 25 méter mély szervíz-lift kötötte össze a szálló szintjével. A Palotaszálló már 1929-ben elkészült, de a felavatására csak 1930. június 7-én került sor – visszafogott ünnepségsorozat keretében. 1945-ig a vendégek elsősorban a korabeli elit köreiből kerültek ki, kongresszusokat, konferenciákat rendeztek, híres személyiségeket láttak vendégül.

Melegvíz kút fúrása

A pazar, reneszánsz stílusban épült Palotaszálló az adott természeti környezetben termálvizes fürdőkultúrával társulva a nemzetközi elit egyik kedvelt fürdőhelyévé változtathatta volna Lillafüredet. Ahhoz, hogy az üdülőhely látogatottságát is növeljék, az Erdőkincstár gyógyfürdő létesítésére kért engedélyt. A magyar királyi Pénzügyminisztérium a Földművelésügy átiratára **1926. november 8-án** Pávai-Vajna Ferenc geológust bízta meg azzal, hogy Lillafüreden

végezzen geológiai felméréseket melegvíz fűrés céljából. Az akta külön kiemeli az ügy országos fontosságát. Az elvégzett előzetes geológia kutatások és földtani térképezés után Pávai kijelölte – a jelenlegi gépkocsi parkoló helyén – a Lillafüred M–I. nevű fűrés helyét. A kutatófűrés mélységét 1000 méterben határozták meg, ennek megfelelő fűróberendezéssel vonult fel Mazalán Pál bányamérnök, fűrés vállalkozó, s a műszaki ellenőr Faludi Béla bányafőtanácsos volt.

Pávai-Vajna Ferenc

Mazalán Pál

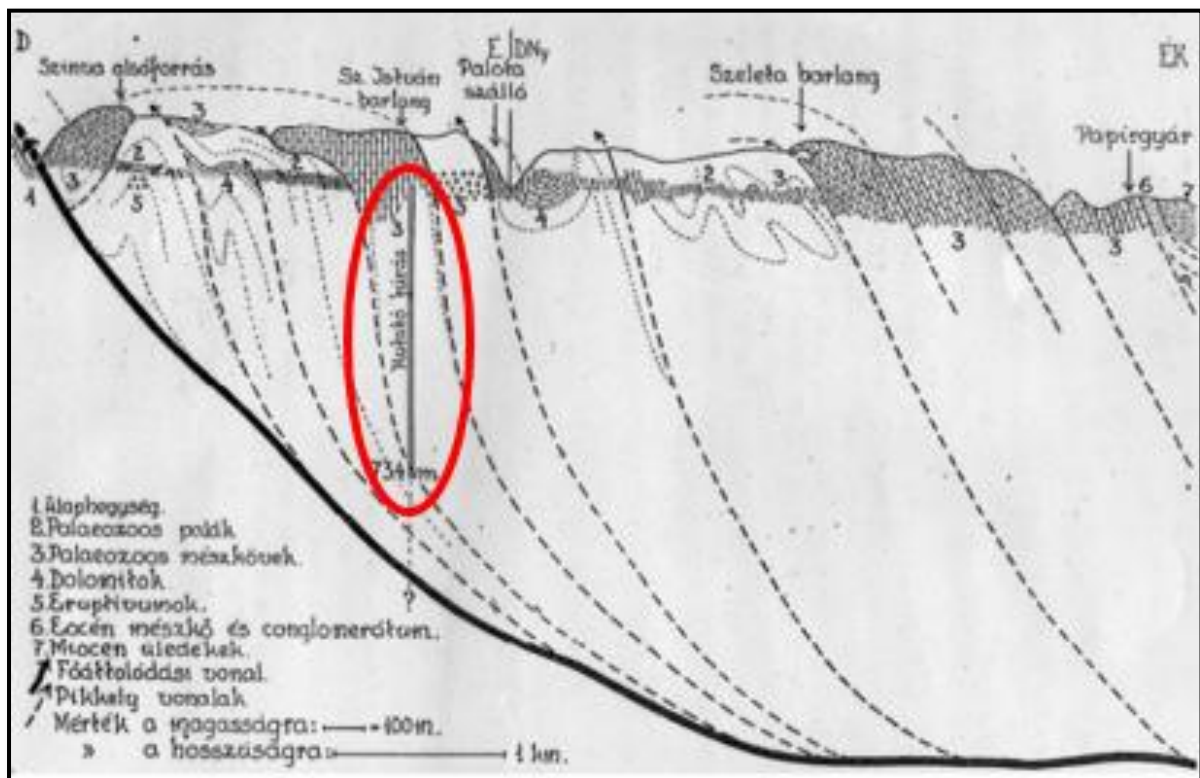

Lillafüred M–I. fűrés helye (Lénárt, 2007, 2018)

A hagyományos ütte működő fűróberendezéssel 1927. május 5-én kezdték el a fűrés tevékenységet. A fűrés holocén korú, 1 méter vastag feltalajon, majd 15 méter mésztufán és 2 méter alapkonglomerátumon áthaladva 18 métertől 727,7 méterig végig mészkőben mélyült.

Ebben a mélységben 1928. december 22-én elérte a meredek dőlésű palaréteget, amelyben a fúrás még 734,5 méterig mélyítették. A fúrás 14 hüvelykes (355,6 mm) vezércsővel indult, teleszkópos szerkezettel mélyült, és a csak az utolsó 7 hüvelykes (177,8 mm) béléscső alsó 100 méterét palástcementezték el a felette lévő vizek kizárása érdekében. Fúrás közben sok gondot, költségnövekedést és késedelmet okozott az átfúrt repedések sokaságának betudható fűróiszap veszteségek és repedések elcementezése. A fúrás folyamán két mélységben észleltek vízbeáramlást:

- 380–402 méterben egy 22 méter vastag üreges zónából, amelyből 15 °C hőmérsékletű víz tört fel 2,5 méter magas oszlopban a felszín fölé emelkedve, végül 18 °C-on állandósult.
- 727,7–734,5 méterben 32 °C vízhőmérsékletet mértek, azonban a beáramló víz oly kis mennyiségű volt, hogy nem emelkedett a felszínre.

*Lillafüred M-I. fúrás környezetének vázlatos szelvénye, a fúrás helyének megjelölésével
(Pávai, 1928)*

A fúrás nem folytatták, a talp tektonikusan (földkéreg mozgásával összefüggően) összetört pirites palában volt. A fúrásban 1929 októberében vízhozam növelő beavatkozásokat (kanalizásokat) végeztek, de azokat sikertelennek értékelték, s ezért a fúrás befejezték mielőtt a tervezett talpmélységet (1000 méter) elérte volna. A fúrás nem tárt fel figyelemre méltó hozamú melegvíz forrást. Pávai a fúrás befejezésekor is meg volt győződve arról, hogy a talpon a pirites palából kis mennyiségű, 28–32 °C-os hőmérsékletű, bór nyomokat is tartalmazó melegvizet tárt fel, ezért a fúrás befejezése szerinte indokolatlan volt. Mindenféleképpen 1300 méterig tovább kívánt fúrni, ahol a nagyobb mélységben feltételezett dolomit rétegből 56 °C-

os jelentős melegvíz beáramlást várt. Ezután a politikusok vették át a főszerepet, 11 hónapos csatározás után a kormány végül megtagadta a fűrés további finanszírozását. 1930. március végén leszerelték a fűróberendezést. Az 1929-ben beköszöntött gazdasági világválság idején hatalmas politikai vihar alakult ki a fűrés költségeit illetően, sajtóhadjárat indult a lillafüredi fűrés és Pávai-Vajna Ferenc ellen, gúnyrajzok és gúnyversek jelentek meg róla és a fűrásról. Mindenki nyilatkozott a kutatófűrés kapcsán, még a miniszterelnök is, perek sorozata indult, megszólalt a geológus szakma is, no, nem elismerően.

A kút további sorsa

Az Országos Földtani Kutató és Feltáró Vállalat (OFK FV) Észak-magyarországi Üzemvezetősége 1956-ban állami megbízást kapott a fűrés továbbmélyítésére, azonban a forradalmi események következtében a munkálatok megkezdése elmaradt. Az új kormány azonban nem újította meg az OFK FV megbízását. Az 1960-as évek végén, majd későbbiekben is felmerült a lillafüredi fűrés folytatásának gondolata, de máig nem valósult meg. A 1969-1974 évek között a földből még kiállt a 14 hüvelykes (355,6 mm) vezércső mintegy 30 centiméter magas darabja. Abban az időben geofizikai vizsgálatokat akartak benne végezni – mivel a fűréskor ez nem történt meg –, de 18 méternél nem tudták a szondákat beengedni, azok a bedobált törmeléken megakadtak. Ily módon ma sem tudnak igazán semmit a fűrés 1929-ben történt befejezte utáni állapotáról. Ma a fűrés még éppen látható része egy csatorna fedőlappal van levédve, valamivel tőle néhány méterrel, egy emlékművel és egy információs táblával van megörökítve.

Több éves szervezőmunka eredményeként 2008. november 8-án avatták fel Lillafüreden a Szent István-barlanggal szemközti parkoló mellett Pávai-Vajna Ferenc emlékhelyét. Az emlékművet a „Diósgyőrért” Diósgyőri Vár Térségének Fejlesztéséért Közhasznú Alapítvány és a Vasasztal Társaság állította a tudós emlékére. Az emlékhely létrehozását a Miskolci Önkormányzat mellett több szervezet, vállalat és vállalkozás támogatta. A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság pedig ismertetőtáblát állított.

Az emlékmű leleplezése

Az emlékmű és az ismertetőtábla

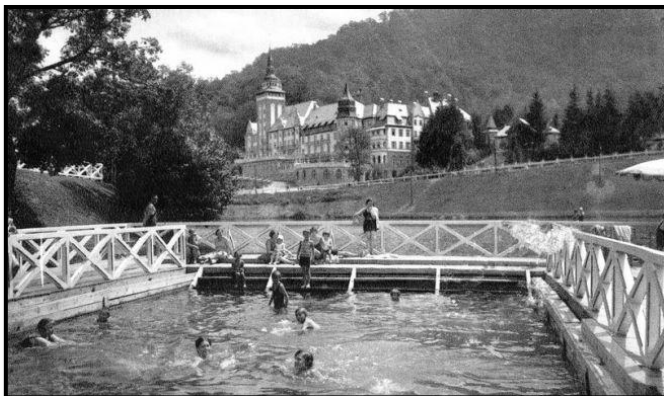
Lesz-e még termálvize Lillafürednek?

Ezt a kérdést két nézőpontból lehet megközelíteni: az egyik a Palotaszálló tulajdonosának szemszögéből, a másik a tudományos világ szemszögéből.

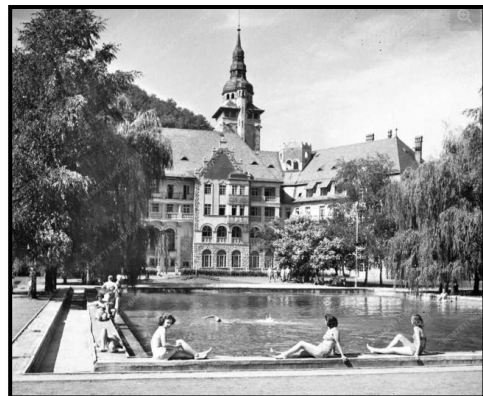
A Palotaszálló tulajdonosának szemszögéből

A Palotaszálló tulajdonosi háttere az építésétől kezdve több jelentős korszakra osztható. **Magyar Állam (1925–1945):** A szállodát a magyar állam építtette 1925 és 1929 között, eredetileg kormányüdülőnek szánták. **Szovjet hadsereg (1945):** A második világháború végén a szállodát lefoglalták és szovjet hadikórházként működtették. **SZOT (Szakszervezetek Országos Tanácsa) (1945–1993):** Az államosítás után a szálloda a szakszervezeti üdültetés központjává vált. Ebben az időszakban tömegüdültetésre használták, és az épület állaga jelentősen romlott. **Hunguest Hotels (1993–2023):** A privatizáció során a szálloda a Hunguest Hotels lánc tulajdonába került. Ebben az időszakban (különösen 2016-tól) a lánc közvetett tulajdonosa az **OPUS Global Nyrt.** (Mészáros Lőrinc érdekeltsége) volt. A szálloda **2023 tavaszán** vált ki a Hunguest hálózatából, amikor a Leisztinger Tamáshoz köthető Arago-csoport **Hotel Palota Lillafüred Kft.** átvette a tulajdonjogot és az üzemeltetést.

A Palotaszálló fürdőzési lehetőségei az évtizedek alatt jelentősen átalakultak. A Hámori-tavon 1932-ben nyílt meg egy cölöpökre épült strandfürdő, amely a korszak egyik legnépszerűbb közösségi helyszíne volt. Ez a tóparti fürdőzés a 2. világháború végéig virágzott. A háború után a strand fokozatosan elnéptelenedett, az építmények állaga leromlott, és a tó vízminősége, valamint a szigorodó szabályozások miatt a fürdőzés végleg megszűnt. A Palotaszálló kertjében az 1930-as évek végén – a szálló átadása (1930) után néhány évvel – alakítottak ki egy a medencét a korábbi virágágyás helyén, hogy fokozzák a luxust és a sportolási lehetőségeket. A kerti medence az 1980-as években szűnt meg, pontosabban akkor temették be és alakították vissza parkosított felületté a szálloda felújítási munkálatai során.

Hámori-tavi strandfürdő

Kerti medence

A Hunguest Hotels tulajdonlása alatt zajló, közel 5 évig tartó felújítási sorozat részeként jött létre az épület alatt lévő fürdőrészlég. A szálloda 2009 őszén nyerte el a négycsillagos minősítést, akkora már teljesen kiépült a wellness birodalom (élménymedence, szaunák, gőzkabin). Később továbbfejlesztették a szolgáltatásokat az úgynevezett „Csendes Wellness” részléggel, amely kifejezetten a felnőtt vendégek pihenését szolgálja. A medencékben nem termálvíz, hanem melegített vezetékes víz található, amely hőmérsékletét mesterségesen szabályozzák a vendégek kényelme érdekében.

Úszómedence és élménymedence

Csendes Wellness részleg

A fentiek alapján jól látszik, hogy a Palotaszálló tulajdonosai Pávai-Vajna Ferenc sikertelen próbálkozása után nem törték magukat, hogy termálvize legyen a szállodának. Vagy úgy gondolták, hogy a melegített vezetékes víz is megfelel a vendégeknek, vagy felmérték a lehetőségeket (geológiai, műszaki, gazdasági) és úgy döntöttek, hogy a termálvíz felkutatása túl kockázatos, költséges és nem térül meg.

Tudományos világ szemszögéből

Több mint egy évszázad alatt Miskolcon és 50 km-es környezetében több termálvizes fürdő létesült:

- Miskolctapolcai Strandfürdő (ma Ellipsum Élmény- és Strandfürdő) (1923), Karsztforrás kút mélysége 28 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 31,5 °C;
- Villanytelepi (ma Selyemréti) Strandfürdő (1927), 2 termálkút, termálvíz kifolyó hőmérséklete 43–45 °C;
- Miskolctapolcai Barlangfürdő (1941), Termál-forrás kút mélysége 30 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 31 °C;
- Erzsébet Fürdő (ma Erzsébet Fürdő Gyógyászati és Szűrőközpont) (1954), termálkút mélysége 565 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 45 °C;
- Zsóry Gyógy- és Strandfürdő (Mezőkövesd) (1939), termálkút mélysége 875,5 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 71 °C;
- Bogácsi Gyógy- és Strandfürdő (1959), termálkút mélysége 485 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 73 °C;
- Tiszaújvárosi Gyógy- és Strandfürdő (1999), termálkút mélysége 1200 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 65 °C.

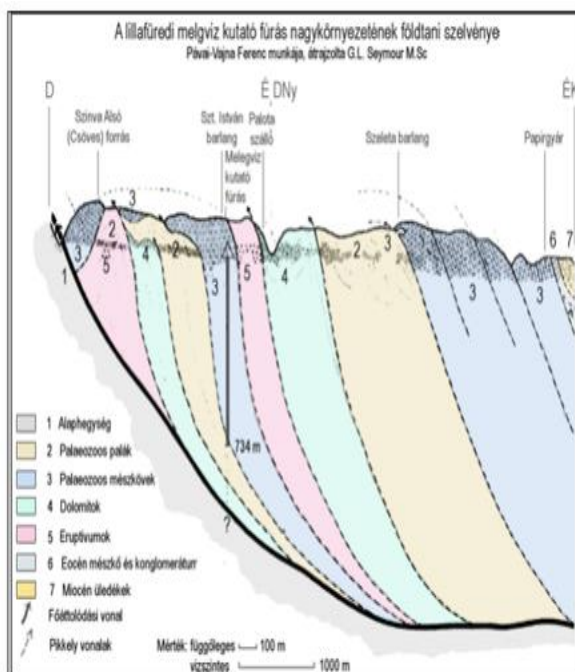
A termálvizes fürdők mellett 2013-ban adták át a Miskolci Geotermikus Projekt keretében elkészült távhőrendszert, amelyben három hévíztermelő kút jelenleg közel 32 000 lakás, több mint 100 közületi intézmény, valamint az egyetem fűtéséhez és használati melegvíz ellátásához járul hozzá. A három termelőkút adatai:

- MAL-PE-01 termelőkút, mélysége 2300 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 101 °C;
- MAL-PE-02 termelőkút, mélysége 1500 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 85 °C;
- MAL-PE-03 termelőkút, mélysége 2400 m, termálvíz kifolyó hőmérséklete 103 °C.

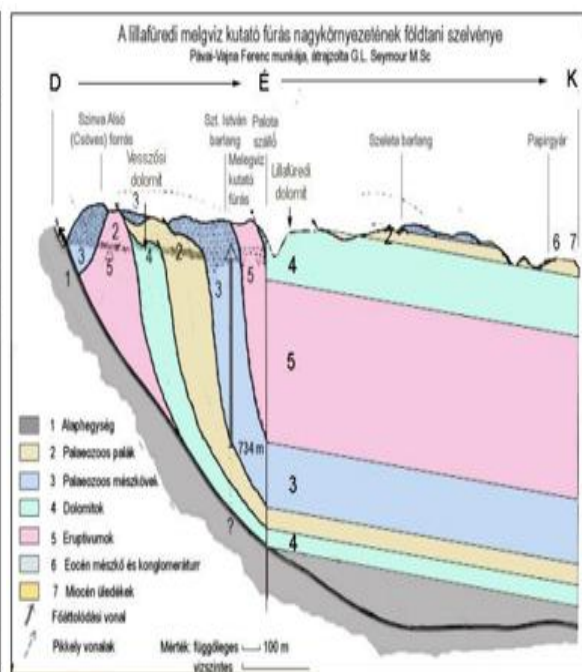
Az említett kutak mind a Bükki Termálkarszt víztestet, a triász korú karsztosodott karbonátos kőzettestet (főként mészkő és dolomit) csapolják meg. Ez a kőzettest kiváló vízvezető képességgel rendelkezik a repedezettsége és karsztosodása miatt. Ezekon a kutakon kívül több termálkarsztvíz kutatására mélyült fúrás is van (pl. Parki-kút (Miskolctapolca), Hejő-kutatófúrások (Miskolctapolca), Egyetemi-kutak (Miskolc–Egyetemváros), Mályi-1. termálkút stb.), amelyek adatait tudományosan is feldolgozták.

A **Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Központi Kórház (Miskolc, Szentpéteri kapu)** geotermikus energiaellátását célzó 1921-ben elindított projektje jelenleg az előkészítési és engedélyezési fázisokon van túl. A legfrissebb információk szerint a beruházás még **nem fejeződött be**, azaz a geotermikus kútpár (termelő és vízviasszanyomó) még nem készült el.

A tudományos világ nem felejtette el a Lillafüred M–I. fúrás tudományos jelentőségét, számtalan tanulmány, cikk, előadás vagy csupán vélemény jelent meg, illetve hangzott el róla. Mindegyik kihangsúlyozta Pávai-Vajna Ferenc munkájának tudományos jelentőségét, de tévedéseit sem hallgatta el. Időközben készült tanulmányok korrigálták és kiegészítették Pávai és a fúrás adatait. A mellékelt termikus diagramon jól elválnak a hűtött és a fűtött zónák. Lillafüreden természetesen az előbbit kell figyelembe venni és extrapolálni (ismert információk alapján következtetni) addig a mélységig, ahonnan kitermelhető a legalább 40 °C-os hévíz. Ez a mélység 1500 méternek adódik, de lehetséges, hogy a kívánt hozamú zóna eléréséig tovább kell fúrni akár 2000 méterig is, ahonnan már 10 °C-kal melegebb víz is várható. Az egykori Lillafüred M–I. fúrás továbbmélyítése nem javasolható a kivitelezési és a későbbi műszaki sérülései, valamint a befejező bélésűcsőakat átmérője (7 hüvelykes – 177,8 mm) miatt. Az új fúrás helye és mélysége hidrotektonikai (folyadék- és kőzetmechanikai) térképezés és geofizikai mérés alapján tűzhető ki.

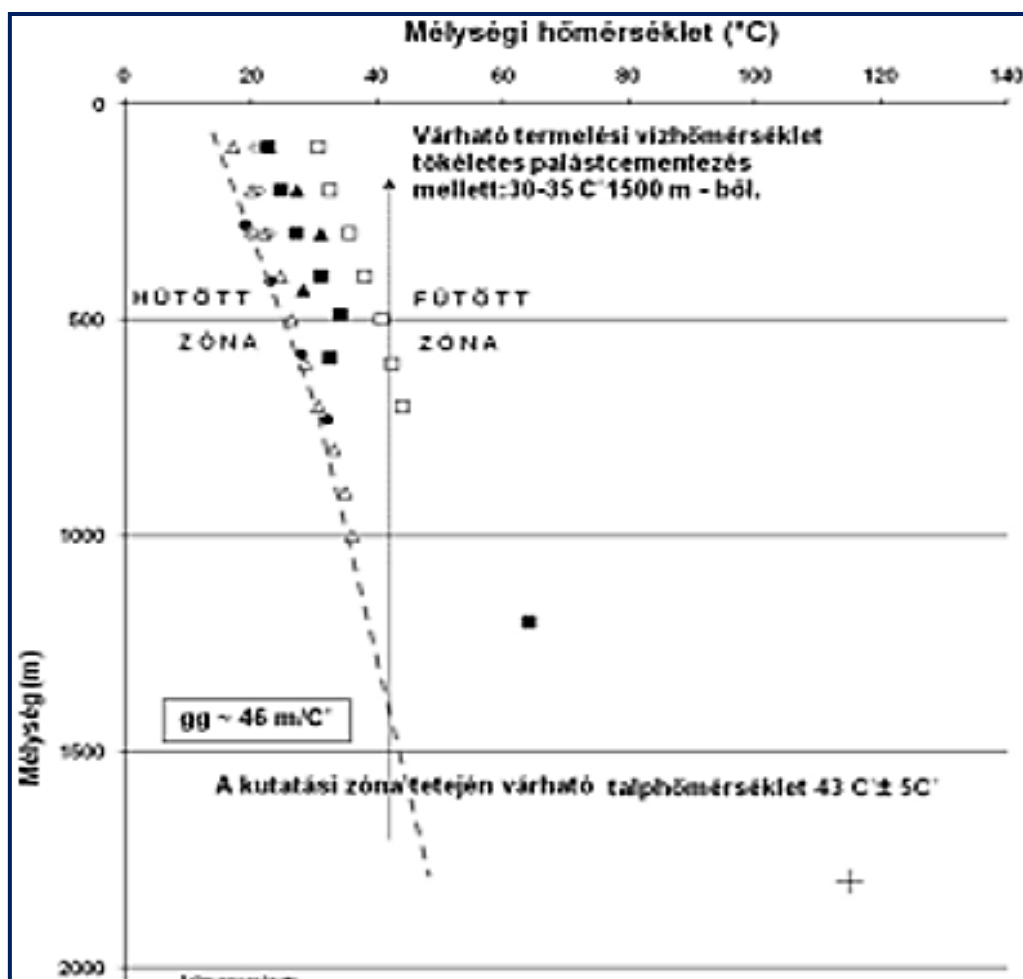

Pávai-féle szelvény

Javított szelvény

A lillafüredi melegvíz kutató fúrás nagykörnyezetének földtani szelvénye

Termikus adatok

Befejezés

Lillafüred gyógyhelyértékét növelő hévízkút létesítése napjainkban is időszerű. Minimális követelmény a napi 300–500 m³-nyi 40–50 °C-os hévíz kinyerése. Jó lenne az Pávai-féle kutat kitisztítani és megfigyelőként hasznosítani.

Forrás: •Nagy László János: „A csillagok gyermekei vagyunk.” Dr. Pávai-Vajna Ferenc Élete és munkássága. Piremon, 1991. •Nagy László János: A „Hévízek Atyja.” Dr. Pávai-Vajna Ferenc regényes életútja. Fábrián, 2010. •Lénárt László: Sikertelen kút vagy nem a kellő mélységben leállított kutatófúrások a büki termálkarszton. Felszín Alatti Vizekért Alapítvány. •Székely Ferenc – Lorberer Árpád: Pávai Vajna Ferenc szerepe a hévízek feltárásában és hasznosításában. Miskolci Egyetem Közleménye, A sorozat, Bányászat, 81. kötet (2011). •Bükk Nemzeti Park Igazgatóság: Felavatták Pávai Vajna Ferenc lillafüredi emlékhelyét. 2008. november 13. •Szlabóczky Pál: A Pávai-féle lillafüredi fúrás sikeres továbbmélyítésének földtani feltételei. Magyar Hidrológiai Társaság, Hidrológiai Tájékoztató, 2011. •George Las Seymour (korábban Szabó László György): A meredek dőlésű mészkőkarst és felszíni alatti vízrendszere. Kelet Bükk hegységi tapasztalatokon kialakított karst modell. Creative Commons License Attribution 4.0 International. Brisbane, Australia, 2012, reviewed in 2021.

id. Ősz Árpád

Halimbai látnivalók: emlékmű, bányászat történeti kiállítás, geotúra útvonal

Halimbán 1926-ban nyitották meg az első bányát, melynek lezárt bejáratát ma is láthatjuk az erdőben, a Malom-völgy felé közeledve. A községháza udvarán és pincéjében ásvány-, gép- és bányászattörténeti kiállítás várja a látogatókat. A térség földrajzát, növény és állat világát, jellemző kőzet képződményeit a néhány éve kialakított geotúra útvonalakon lehet élményszerűen megismerni.

Halimba egyik sajátossága és kézjegye, a ma már csak a múzeumi gyűjteményből s a helyi geotúráknak köszönhetően megismerhető bauxitbányászat. A település egykor fontos tevékenysége ma már a múlté; a bányászati ipartörténeti eszközöket és helyszínt egy épület pincéjében kialakított, imitált bányavárat segítségével tekinthetjük meg. Az udvaron bányai népes kocsi, kőzetgyűjtemény és egy, a községben bányabalesetben elhunytak emlékére állított emlékmű található.

Részlet **Kis István** okl. bányamérnöknek, a MAL Zrt. Halimba Bauxitbánya-üzem volt vezetőjének írásából: „Talán Zalatnai Stürmer József nyugalmazott ezredes se gondolta volna 1908-ban, hogy az édesanyjától kapott földön való bejárás során a térségi ipart készíti elő. A Halimba-Malom árokban talált vörös színű érc megtalálása azonban lelkesítette, mert mint katonáember, tudatában volt a fém fontosságának. Segítséget kért az Országos Földtani Intézettől, ahonnan Kormos Tivadar körzeti geológus 1908. július 19-én a helyszínre ment, és megvizsgálta a vörös kőzetet. Ez az első írásos emlék a Bakony déli területén, amely a bauxit meglétére utalt.

Zalatnai Stürmer József legnagyobb bosszúságára a geológus felületes vizsgálat után kijelentette, nem érdemes ezzel foglalkozni, és már távozott is. Az ezredes azonban nem adta föl. Malom-Árok több szántójából vasérc gumókat szedett össze és ezeket megőrizte, és Halimba-Szóc-Taliándörögd község határában a 41 kataszteri hold nagyságú birtokára zárt kutatómánt kért. Igaz ezt „érc és egyéb ásványok” megnevezésre tette, hiszen nem tudhatta akkor még, hogy a kőzet a vason kívül alumínium oxidot is tartalmaz nagy mennyiségben.

Emiatt kutatást sem kezdeményezett.

Lelkesedése akkor nyert újult erőt, mikor 1920-ban az ajkai Kőszénbánya Társulat a Szóc-Halimba szekérút mellett az egyik szénre fűrt lyukban 11 méter vastag vörös anyagot talált. Ez igazolta azt a korábbi feltételezést, hogy a Halimba Malom-Árokban talált kibúvás telepszerűen a halimbai medencében is folytatódik.

A kutatás során talált vasércnek vélt vörös színű kőzetet Leitmeier bécsi egyetemi tanár vizsgálatai bauxitnak minősítették.”

Tatabányai Bányászati és Ipari Skanzen

#bányaskanzen

NYITÁS: 2026. április 8.

Találkozzunk a
Bányászati és Ipari Skanzenben!

Jó szerencsét!

Körmöci bányászmondák alapján: mesék a bányamanóról

Jó szerencsét!

Egy igazán különleges bányász mondakörből építkező animációs mesét hoztam nektek a '90-es évekből. Még gyerekkoromból volt egy emlékem egy meséről, ami videokazettára is felvételre került. A címe: Janó és a hegyimanó volt.

Sok-sok éve kerestem.

Most megpróbálkoztam a mesterséges intelligenciával, hogy mit tud az ügyben segíteni. Hosszas beszélgetést követően sikerült a sorozatra rátalálni. Ez egy 7 részből álló sorozat, sajnos pont a keresett 7. részt és az 1-t nem sikerült fellelni interneten, de a többi 5 rész YouTube-on fellelhető. Továbbá sajnálatosan csak eredeti nyelven, de már ez is haladás.

Ez a sorozat a körmöcbányai bányászmondákból táplálkozik, és minden résznek egy bányamanó a főszereplője. Wikipédián eredeti nyelven a leírás:

https://sk.wikipedia.org/wiki/Permon%C3%ADk_z_Kremnickej_bane

1.rész:

2. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=nmbBdeE40xM>
3. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=kMZ0APIzLq0>
4. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=1g3M80MzogE>
5. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=IWPW8R08jpE>
6. rész: https://www.youtube.com/watch?v=EkTzyna_yPg
7. rész:

Ha esetleg valakinek sikerülne az 1. és a 7. részt fellelni, kérem ossza meg, illetve, ha bármelyik részt magyarul, azt úgyszintén. Üdv.: Korózs József a. Rozsda

Forrás: <https://www.facebook.com/groups/245405712151541>

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektorai munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József